

**Ústav autorského práva, práv průmyslových a práva soutěžního
PRÁVNICKÉ FAKULTY UNIVERZITY KARLOVY V PRAZE**

116 40 Praha 1, nám. Curieových 7, telefon (+420) 221 005 111

Institute of Copyright, Industrial
Property Rights and Competition Law
of the Law Faculty
of Charles University Prague

Institut für Urheberrecht,
gewerbliche Schutzrechte
und Wettbewerbsrecht
der Karls-Universität in Prag

POSUDEK VEDOUČÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE	
Diplomant:	Ondřej Kozelka
Název práce:	Autorskoprávní ochrana počítačových programů
Rok odevzdání práce:	2015
Vedoucí práce:	JUDr. Irena Holcová
Oponent práce:	JUDr. Veronika Křest'ánová, Dr.
Úvod posudku:	Autor si zvolil za téma své práce velmi aktuální problematiku autorskoprávní ochrany počítačových programů zejména (ale nejen) s ohledem na problematiku možnosti provedení dekompilace za účelem opravy chyb počítačového programu (při vědomí jejich diskutabilnosti). Cílem práce bylo podání uceleného výkladu problematiky včetně nastínění možných závěrů v uvedené oblasti. Zvolené téma lze považovat za velmi vhodné nejen z pohledu právní vědy, ale též aplikační právní praxe.
Rozsah práce:	94 stran
Obsah práce:	Práce je rozdělena do 9 kapitol, dále dělených do podkapitol a oddílů: 1 Úvod; 2 Prameny autorského práva; 3 Ochrana autorským právem; 4 Počítačový program; 5 Autor počítačového programu; 6 Práva autora počítačového programu; 7 Zákonné licence a omezení práv autora; 8 Realizace ochrany autorského práva; 9 Závěr. Práce dále obsahuje kromě Obsahu, Používané zkratky, Použité zdroje, Resumé a Klíčová slova/keywords.
Zhodnocení práce po obsahové stránce:	Ondřej Kozelka coby absolvent oboru výpočetní technika na ČVUT FEL se v diplomové práci věnuje se zřejmou věcnou znalostí tematiky autorskoprávní ochrany se zaměřením na specifika týkající se počítačových programů, a to nejozřejmějším a v nauce i aplikační praxi v zásadě do hloubky dosud v zásadě neřešeným otázkám. Jde o komplexní, precizní, přísně logický a srozumitelný výklad. Výklad technický se přitom prolíná s výkladem právním, což je v současné době s ohledem na stav technického vývoje nezbytné. Autor vysvětluje z technického hlediska pojmy užívané, ale nedefinované ve směrnici o ochraně počítačových programů, ani v autorském zákoně. Absence jejich vymezení či nejednotné užívání pojmů zejména ve směrnici jsou totiž důvodem rozdílných výkladů jak pojmů, tak i ustanovení směrnice zejména ve vztahu k zákonným licencím. Autor se podrobněji zabývá zejména zákonnými licencemi vztahujícími se na počítačové programy (podle směrnice o ochraně počítačových programů a § 66 autorského zákona) a s tím související problematikou dovolenosti provedení dekompilace počítačových programů, a to i s přihlédnutím k aktuální evropské judikatuře. První až třetí kapitoly práce,

stejně jako kapitoly pátá a šestá obsahují obecná technická i právní východiska pro stěžejní analýzu. Ve čtvrté kapitole se autor zabývá počítačovým programem jako autorským dílem. Zde uvádí vlastní definici počítačového programu, uvádí formy, jimiž je možno tento program vyjádřit (zdrojový kód, mezikód a strojový kód, vtělení počítačového programu do hardwaru) a řeší otázku přípravných koncepčních materiálů. Jde o přínosnou analýzu s ohledem na skutečnost, že počítačový program nebývá v praxi vyjádřen pouze v podobě zdrojového a strojového kódu, jak uvádí čl. 10 odst. 1 TRIPS a následně judikatura SDEU. Sedmá kapitola, která má zásadní význam, a to zvláště pro aplikační praxi, podrobněji rozebírá zákonné licence a omezení práv autora se zaměřením na počítačové programy: licence pro běžný provoz programu, licence pro záložní rozmnoženiny, licence pro dekompilaci za účelem zjištění myšlenek a principů počítačového programu a licenci pro dekompilaci za účelem dosažení interoperability. Zabývá se pojmem dekompilace jako takovým s ohledem na to, že český překlad směrnice o ochraně počítačových programů užívá pojmu „rozklad“ na rozdíl od anglické verze obsahující pojem „decompilation“. Autor se zaměřil zejména na problematiku možnosti provedení dekompilace za účelem opravy chyb počítačového programu. Pomocí výkladu směrnice o ochraně počítačových programů nastínil možné závěry, konkrétně že směrnice i autorský zákon dekompilaci za účelem opravy chyb umožňují. Uvědomuje si, že to tak zákonodárcem nebylo zamýšleno a že konečné řešení problému „leží na moci soudní“. Úvahy de lege ferenda lze považovat za velmi podnětné a lze se s nimi zejména pod dojmem aktuálních velmi „pružných“ výkladů směrnice ze strany SDEU souhlasit, zejména pokud jde zpřesnění právní úpravy ve prospěch dovolenosti dekompilace za účelem opravy chyb počítačového programu, bez níž by zákonná licence dovolující opravu chyb postrádala smysl. Podle stávajících výkladů by byla totiž možná pouze v případě, kdy je uživateli zpřístupněn program ve zdrojovém kódu. Stejně tak možnost výslovné úpravy dekompilace počítačového programu za účelem zkoumání zabezpečení, lze též považovat za přínosné (byť nikoli souladné s právem evropským), s ohledem na to, že u počítačových virů, které mohou být počítačovými programy, se zpětná analýza i dekompilace běžně provádí společnostmi nabízejícími antivirové produkty. Autor též navrhuje zpřesnění v českém autorském zákoně obsažené zákonné licence upravující dekompilaci s ohledem na to, že podle jeho názoru množina úkonů v ní uvedená zahrnuje více úkonů než jen dekompilaci, přestože to zjevně nebylo zamýšleno. Ne zcela lze souhlasit s názorem autora, podle kterého je dovoleno, aby na základě informací získaných dekompilací, za podmínky, že jsou nezbytné k dosažení interoperability, vznikl i konkurenční program, pokud bude svým vyjádřením dostatečně odlišný. S ostatními návrhy lze souhlasit.

Jde o fundovanou analýzu jednotlivých zákonných licencí i

	<p>z technického hlediska s užitím přísně logického výkladu. Práce jde nad rámec běžných zatím dostupných výkladů zákonných licencí, zejména ve vztahu k dovořeným jednáním – zejména, pokud jde o překlad kódu, tedy dekompilaci, kde v praxi vznikají stále problémy, zda je dekompilace dovolena alespoň k opravě chyb počítačového programu. Lze konstatovat, že se Ondřejovi Kozelkovi podařilo splnit cíl, kterého chtěl dosáhnout, a že svou prací jednoznačně prokázal nejen teoretické právní znalosti včetně zcela nesporné samostatnosti při zpracování tématu.</p>
Zhodnocení práce po formální stránce, vč. pracovních metod:	<p>Autorem zvolené členění diplomové práce odpovídá jak obsahu práce, tak i její formě, stejně tak použitý právní jazyk. Z práce je patrné, že se autor seznámil s dostupnou odbornou literaturou. Autor použil zejména analytickou vědeckou metodu, též komparativní, místy pak popisnou. Pozitivně lze hodnotit též poznámkový aparát. Jde o analytickou práci, v níž se autorovi díky znalostem technického rázu podařilo propojit svět techniky, technického pojetí počítačového programu se světem práva, což je v současné době, kdy právo pokulhává za stavem techniky, nezbytné. Ocení ji tak nejen odborníci z oboru informatiky, ale zejména právní veřejnost, zejména zabývající se právem ICT.</p>
Celkové hodnocení práce:	<p>Diplomová práce nesporně splňuje jako celek, tedy jak z hlediska obsahového, tak i formálního, požadavky kladené na práci diplomovou, se značným významem i pro aplikační praxi a je způsobilá obhajoby. Lze konstatovat, že práce může být užita jako zásadní část práce rigorózní.</p>
Zadání pro obhajobu:	<p>Zaměřte se na úvahy de lege ferenda ve vztahu k tématu.</p>
Navržený klasifikační stupeň:	<p>V závislosti na průběhu a výsledku ústní obhajoby předběžně hodnotím práci známkou výborně.</p>
Praha dne 20.05. 2015	<p style="text-align: right;">_____ JUDr. Irena Holcová vedoucí diplomové práce</p>